

सहकारी सूतगिरण्यांचा प्रकल्प अहवाल
रु.८०.९० कोटीच्या मर्यादेत प्रो-रेटा
पद्धतीने निश्चित करणेबाबतची कार्यपद्धती.

महाराष्ट्र शासन
सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग
शासन निर्णय क्रमांक : प्रकल्प १२२३/प्र.क्र.८/टेक्स-१ (ब)
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.
दिनांक : २६ जुलै, २०२३.

वाचा :-

- १) शासन निर्णय, सहकार व वस्त्रोद्योग विभाग क्र प्रकल्प १२१५/प्र.क्र.५०/टेक्स १(अ), दि.१७.०६.२०२१.
- २) आयुक्त (वस्त्रोद्योग) यांचे पत्र क्र. कार्या-६(१)(सूतगि)/रु.८०.९० कोटी सुधारीत प्रकल्प अहवाल/१२२६/२०२३, दि.२७.०२.२०२३.
- ३) शासन निर्णय क्र. प्रकल्प १२२३/प्र.क्र.८/टेक्स१ (ब), दि.१३.०३.२०२३.
- ४) शासन पत्र क्र. बैठक १५२३/प्र.क्र.२३/टेक्स- १ (अ), दि.२६.०५.२०२३.

प्रस्तावना -

शासनाने दि.१७.०६.२०२१ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये राज्यातील सहकारी सूतगिरण्यांची प्रकल्प किंमत रु.८०९०.०० लाख इतकी निश्चित केली आहे. शासनाने यापूर्वी अर्थसहाय्य केलेल्या आठव्या, दहाव्या व बाराव्या पंचवार्षिक योजना काळातील ज्या सहकारी सूतगिरण्यांचे प्रकल्प पूर्ण क्षमतेने सुरू झालेले नाहीत, अशा सहकारी सूतगिरण्यांना देखील प्रो-रेटा पद्धतीने रु.८०९०.०० लाख प्रकल्प किंमत लागू करण्याचा निर्णय घेतलेला आहे. मा.मंत्री (वस्त्रोद्योग) यांचे अध्यक्षतेखाली दि.२३.०६.२०२२ रोजी झालेल्या बैठकीमध्ये “सहकारी सूतगिरण्यांची प्रकल्प अहवाल किंमत रु.५३.०० कोटी वरून रु.६१.७१ कोटी करतांना सूतगिरण्यांची उभारणी करतांना झालेले काम, त्यावर झालेला खर्च, आणि राहिलेले काम व त्यासाठी लागणारा अपेक्षित खर्च या अहर्तेनुसार प्रो-रेटा पद्धतीने प्रकल्प किंमत सुधारीत केलेली आहे, त्याच सुत्राप्रमाणे सूतगिरणीची सुधारीत प्रकल्प अहवाल किंमत रु.६१.७४ कोटीवरून रु.८०.९० कोटी इतक्या मर्यादेत निश्चित करण्यात यावी” असा निर्णय झालेला आहे. आयुक्त (वस्त्रोद्योग) यांचे दि.२७.०२.२०२३ च्या पत्रान्वये सहकारी सूतगिरण्यांचा रु.८०.९० कोटीचा प्रकल्प अहवाल सुधारीत करण्याबाबत प्रो-रेटा निश्चित करणेबाबतचे सूत्र प्रस्तावित केलेले आहे. त्यानुसार शासन निर्णय दि.१३.०३.२०२३ अन्वये सहकारी सूतगिरण्यांचा प्रकल्प अहवाल रु.८०.९० कोटीच्या मर्यादेत प्रो-रेटा पद्धतीने निश्चित करणेसाठी कार्यपद्धती निश्चित करण्यास मान्यता देण्यात आली आहे. तदनंतर सहकारी सूतगिरण्यांच्या सुधारीत प्रकल्प अहवालास मान्यता देण्यासंदर्भात दि.०२.०५.२०२३ रोजी मा. मंत्री (वस्त्रोद्योग) यांच्या अध्यक्षतेखाली सुकाणू समितीची बैठक झाली. सदर बैठकीमध्ये मा.मंत्री (वस्त्रोद्योग) यांनी दिलेल्या निर्देशाच्या अनुषंगाने बैठकीचे इतिवृत्त शासन पत्र दि.२६.०५.२०२३ अन्वये निर्गमित

करण्यात आले आहे. त्यानुसार दि.१३.०३.२०२३ चा शासन निर्णय अधिक्रमित करून सहकारी सूतगिरण्यांचा प्रकल्प अहवाल रु.८०.९० कोटीच्या मर्यादेत प्रो-रेटा पद्धतीने निश्चित करणेसाठी सुधारीत कार्यपद्धती विशद करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय -

सदर शासन निर्णयान्वये वाचा ३) येथील दि.१३.०३.२०२३ चा शासन निर्णय अधिक्रमित करण्यात येत आहे.

२. प्रस्तावनेमध्ये नमूद करण्यात आलेली वस्तुस्थिती विचारात घेऊन सहकारी सूतगिरण्यांचा प्रकल्प अहवाल रु.८०.९० कोटीच्या मर्यादेत प्रो-रेटा पद्धतीने निश्चित करणेसाठी खालीलप्रमाणे कार्यपद्धती निश्चित करण्यात येत आहे -

- १) प्रो-रेटानुसार सुतगिरणीचा सुधारीत प्रकल्प अहवाल शासनास सादर करण्यापूर्वी सुतगिरणीने जुन्या प्रकल्प अहवाल किंमतीनुसार त्यांच्या हिश्याची ५ टक्के रक्कम व कर्जाची ५० टक्के रक्कम संपूर्णपणे प्रकल्पावर खर्च करणे अपेक्षित आहे. सदर रक्कम तसेच, शासनाने उपलब्ध करून दिलेल्या शासकीय भागभांडवलाची रक्कम खर्च झाल्यानंतर सुतगिरणी पूर्ण क्षमतेने सुरू करण्यासाठी किती प्रमाणात काम झाले आणि किती प्रमाणात अद्यापि शिल्लक आहे, याबाबतच्या माहितीसह सुतगिरणीने सुधारित प्रकल्प अहवाल तयार करून आयुक्त (वस्त्रोद्योग), नागपूर यांच्याकडे विहित मार्गाने सादर करावा.
- २) सहकारी सूतगिरण्यांची प्रकल्प अहवाल किंमत रु.५३.०० कोटीवरून रु.६१.७४ कोटी करतांना, सूतगिरण्यांची उभारणी करतांना झालेले काम, त्यावर झालेला खर्च, आणि राहिलेले काम व त्यासाठी लागणारा अपेक्षित खर्च या अहर्तेनुसार प्रो-रेटा पद्धतीने प्रकल्प किंमत सुधारीत केलेली आहे, त्याच सुत्राप्रमाणे सूतगिरणीची सुधारीत प्रकल्प अहवाल किंमत रु.६१.७४ कोटीवरून रु.८०.९० कोटी इतक्या मर्यादेत निश्चित करण्यात यावी.
- ३) तथापि, वरील मुद्दा क्र.२ मध्ये नमूद कार्यवाही करताना सूतगिरणीच्या मंजूर प्रकल्प अहवालातील बांधकाम व यंत्रसामुग्री व इतर शीर्षांतर्गत सूतगिरणीचे प्रत्यक्ष झालेल्या कामाची भौतिक टक्केवारी काढण्यात यावी (physical completion in percentage) व सूतगिरणीच्या मंजूर प्रकल्प अहवालामधील शीर्षातील तरतूदीनुसार सूतगिरणीचे प्रत्यक्षात झालेल्या कामाचा खर्च त्याच प्रमाणात गणना करावा. तसेच जुन्या प्रकल्प अहवालातील उर्वरित शिल्लक कामाकरीता नवीन प्रकल्प अहवाल किंमत रु.८०.९० कोटी मधील शीर्षनिहाय मंजूर तरतूदीप्रमाणे प्रो-रेटा पद्धतीने द्यावयाचा खर्च गणना करण्यात यावा.
- ४) ज्या सूतगिरण्यांकडे शासनाने दिलेल्या भागभांडवलाची रक्कम एक वर्षापेक्षा जास्त कालावधीसाठी बँकेत पडून आहे, अशा सूतगिरण्यांच्या बाबतीत सदर रक्कम सुधारीत

प्रकल्प अहवाल तयार करताना मूळ प्रकल्प अहवालांमधून वजा करून, येणाऱ्या रक्कमेवर १३१.०२ टक्के (८०.९० ÷ ६१.७४ x १००) वाढ करावी व त्यानंतर येणाऱ्या रक्कमेमध्ये शासनाने दिलेल्या भागभांडवलाला जी रक्कम एक वर्षापेक्षा जास्त कालावधीसाठी बँकेत पडून आहे, ती रक्कम समाविष्ट करावी. सदर रक्कम समाविष्ट केल्यानंतर जी एकूण रक्कम येईल ती रक्कम सदर सूतगिरणीची प्रो-रेटा पद्धतीनुसार सुधारीत प्रकल्प किंमत होईल.

(उदा. 'एक्स' सूतगिरणीकडे रु.१०००.०० लाख शासकीय भागभांडवल एक वर्षापेक्षा जास्त कालावधीसाठी विनावापर पडून आहे त्याबाबतीत रु.६१७४.२४ लाख मूळ प्रकल्प अहवाल किंमतीमधून रु.१०००.०० लाख वजा करून येणाऱ्या रु.५१७४.२४ लाख रक्कमेवर १३१.०२ टक्के वाढ करावी व त्यानंतर येणाऱ्या रक्कमेमध्ये एक वर्षापेक्षा जास्त कालावधीसाठी विनावापर पडून असलेली रु.१०००.०० लाख रक्कम समाविष्ट करावी. त्यानंतर येणारी जी रक्कम असेल ती सदर सूतगिरणीची प्रो-रेटा पद्धतीने सुधारित प्रकल्प किंमत होईल. रु.६१७४.२४ लाख - रु.१०००.०० लाख = रु.५१७४.२४ लाख X १३१.०२ टक्के = रु.६७७९.७९ लाख + रु.१०००.०० लाख = ७७७९.७९ लाख. म्हणजेच सदर सूतगिरणीची प्रो-रेटा पद्धतीने सुधारित प्रकल्प अहवाल किंमत रु.७७७९.७९ लाख इतकी होईल.)

- ५) ज्या सूतगिरणीस सध्याच्या मंजूर प्रकल्प किंमतीनुसार शासनाच्या हिश्याचे ९०% भागभांडवल दिले असेल अशा सूतगिरण्यांना प्रकल्प किंमत या शासन निर्णयाचे दिनांकानंतर प्रो-रेटा पद्धतीने सुधारीत करण्यास मुभा राहणार नाही.
- ६) प्रकल्प किंमती सुधारीत करण्याचे सबळ व समर्थनिय कारणे असल्यास व आयुक्त (वस्त्रोद्योग) कार्यालयाकडून तसे स्पष्टपणे नमुद केल्याशिवाय प्रकल्प किंमती सुधारीत करण्याचे प्रस्ताव स्वीकारले जाणार नाहीत.
- ७) सूतगिरणीस रुपये ८०.९० कोटीस सुधारीत प्रकल्प किंमतीच्या मर्यादेत प्रो-रेटानुसार प्रस्ताव एक वर्षाच्या कालावधीतच म्हणजे ३१ मार्च २०२४ पर्यंतच सादर करता येईल. तसेच सूतगिरणीस प्रकल्पाची किंमत केवळ एकदाच सुधारीत करता येईल, तथापि, सदरची कालमर्यादा प्रकरणपरत्वे गुणवत्तेवर शिथील करण्याचे अधिकार सुकाणू समितीस असतील.

३. खालील अटी पूर्ण झाल्याशिवाय सहकारी सूतगिरणीस सुधारित प्रकल्प अहवालाच्या शासन मान्य किंमतीनुसार वाढीव शासकीय भागभांडवल कोणत्याही परिस्थितीत मंजूर तथा वितरीत करण्यात येणार नाही -

- क) सूतगिरणीने स्वहिश्याची ५ टक्के आणि मुदती कर्जाची ५० टक्के अशी एकूण ५५ टक्के तसेच शासनाकडून प्राप्त झालेल्या शासकीय भागभांडवलाची संपूर्ण रक्कम प्रकल्पावर

खर्च केल्यानंतरच याबाबतच्या उपयोगिता प्रमाणपत्रासह शासकीय भागभांडवल मंजूर करण्याचा प्रस्ताव वस्त्रोद्योग आयुक्त यांनी शासनास सादर करावा.

ख) सूतगिरणीस शासनाकडून प्राप्त झालेल्या शासकीय भागभांडवलाच्या रक्कमेवर बँकेकडून प्राप्त झालेल्या व्याजाच्या रक्कमेची माहिती देणे सुतगिरणीस बंधनकारक राहिल.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२३०७२६१२२६१९३८०२ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावांने.

(श्रीकृष्ण पवार)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा.मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई ३२.
२. मा.उपमुख्यमंत्री यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई ३२.
३. मा.मंत्री (वस्त्रोद्योग) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई ३२.
४. मा. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई ३२.
५. अपर मुख्य सचिव (सहकार) यांचे स्वीय सहाय्यक.
६. सचिव (वस्त्रोद्योग) यांचे स्वीय सहाय्यक.
७. महालेखापाल, (लेख व अनुज्ञेयता) महाराष्ट्र-१ मुंबई/ महाराष्ट्र-२ नागपूर.
८. महालेखापाल, (लेखापरीक्षा) महाराष्ट्र-१ मुंबई/ महाराष्ट्र-२ नागपूर.
९. कार्यासन अधिकारी (रोखशाखा), सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, मंत्रालय.
१०. कार्यासन अधिकारी १६स/ १७स सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, मंत्रालय.
११. वित्त विभाग, व्यय-२/ अर्थसंकल्प-१३, मंत्रालय, मुंबई-३२
१२. नियोजन विभाग, कार्यासन-१४३१, मंत्रालय, मुंबई.
१३. सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था, पुणे.
१४. आयुक्त (वस्त्रोद्योग), वस्त्रोद्योग आयुक्तालय, नागपूर.
१५. प्रादेशिक उपायुक्त, वस्त्रोद्योग, सोलापूर/औरंगाबाद/नागपूर/मुंबई.
१६. सर्व जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था.
१७. निवासी लेखापरीक्षा अधिकारी, मुंबई.
१८. अधिदान व लेखाधिकारी, मुंबई.
१९. ग्रंथपाल, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, विधानभवन, मुंबई.
२०. कार्यासन अधिकारी, टेक्स -१(अ) सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, मंत्रालय.
२१. निवडनस्ती (टेक्स १ब).